

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ

ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α' ΒΑΘΜΟΥ

Μετακίνηση αιρετών των Δήμων
εντός και εκτός χώρας

1

Αριθμός Εγκυκλίου: 35

Α.Π.: 61464/ 30-8-2024

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	3
Αποφάσεις μετακίνησης αιρετών	4
α. Απόφαση Μετακίνησης Αιρετών Δήμου	4
β. Απόφαση Καθορισμού Ανώτατου Ορίου Μετακίνησης Αιρετών Δήμων.....	5
γ. Εκτός έδρας μετακίνηση στο εσωτερικό της χώρας ή στο εξωτερικό για χώρες εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης	7
δ. Εκτός έδρας μετακίνηση στο εξωτερικό για χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης	8
ε. Μετακίνηση εκτός έδρας αιρετών σε κατεπείγουσες περιπτώσεις.....	8
στ. Έλεγχος νομιμότητας.....	9
Παράρτημα	10
N.3463/2006 «Κύρωση Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (Α' 114).....	11
N.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87).....	11

Εισαγωγή

Οι δήμοι, ως κατά τόπο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ασκούν αρμοδιότητες που άπτονται των τοπικών υποθέσεων, καθώς και κρατικές αρμοδιότητες που τους έχουν απονεμηθεί από τον κοινό νομοθέτη, εντός των ορίων της εδαφικής τους περιφέρειας. Η αποτελεσματική άσκηση των εν λόγω αρμοδιοτήτων απαιτεί, συχνά, τη μετακίνηση των αιρετών εκπροσώπων των δήμων. Με την παρούσα εγκύλιο, διευκρινίζεται η διαδικασία που απαιτείται για τη μετακίνηση των αιρετών των δήμων, για την εκτέλεση υπηρεσίας, χωρίς να υπεισέρχεται σε θέματα οικονομικής διαχείρισης (πχ διαδικασία ανάληψης υποχρέωσης- ενταλματοποίησης- πληρωμής για κάθε δαπάνη μετακίνησης, πράξεις που ρυθμίζονται από τη νομοθεσία περί δημοσίου λογιστικού). Στην έννοια της «εκτέλεσης υπηρεσίας» περιλαμβάνεται η μετακίνηση για συμμετοχή σε ημερίδες, συνέδρια ή σεμινάρια¹, υπό την προϋπόθεση ότι το αντικείμενό τους εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιοτήτων του δήμου και του μετακινούμενου αιρετού.² Συνεπώς, εφιστάται η προσοχή αναφορικά με την, κατά περίπτωση, έγκριση σχετικών αιτημάτων.

3

Επισημαίνεται ότι η δυνατότητα μετακίνησης αιρετών που ρητά προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία αφορά σε δημάρχους, αντιδημάρχους και δημοτικούς συμβούλους³. Ως εκ τούτου, δεν τίθεται ζήτημα εφαρμογής του συνόλου της νομοθεσίας και των οδηγιών που περιλαμβάνονται στην παρούσα για αιρετούς συμβούλους δημοτικών κοινοτήτων ή προέδρους δημοτικών κοινοτήτων.

Για τη μετακίνηση των αιρετών δήμων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων, οι οποίες παρατίθενται στο παράρτημα της παρούσας εγκυκλίου:

- 140, παρ. 1 και 2 του ν. 3463/2006 «Κύρωση Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» ([Α' 114](#)),
- 72, παρ. 1, περίπτ. ια', 74Α και 75, παρ. 12 του ν. 3852/ 2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» ([Α' 87](#)),

¹ Άρθρο 2, παρ. 1 του ν. 4336/ 2015 ([Α' 94](#)).

² Ελσυν Τμ I πρξ [177/2008](#), κλμ πρλ. Τμ I πρξ [179/2014](#) & κλμ πρλ. Τμ I πρξ [151/2018](#).

³ Άρθρα 140, παρ. 1 του ν. 3463/ 2006 και 72, παρ. 1, περίπτ. ια' του ν. 3852/ 2010.

- 76, 77 και 78 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις.» ([Α' 184](#)),
- 18, παρ. 15 του ν. 4071/2012 «Ρυθμίσεις για την τοπική ανάπτυξη, την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/50/EK.» ([Α' 85](#)),
- 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 2 της υποπαραγράφου Δ9 του ν. 4336/2015 «Συνταξιοδοτικές διατάξεις - Κύρωση του Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης.» ([Α' 94](#))⁴

Με την παρούσα εγκύκλιο, παύει η ισχύς της υπ' αριθ. 648/ α.π. 69738/ 24-9-2021, ([Α.Δ.Α.: ΨΕΞΩ46ΜΤΛ6-Κ68](#)) εγκύκλιας οδηγίας του Υπουργείου Εσωτερικών.

Αποφάσεις μετακίνησης αιρετών

α. Απόφαση Μετακίνησης Αιρετών Δήμου

Οι αποφάσεις μετακίνησης πρέπει κατ' αρχάς να είναι γραπτές, να εκδίδονται πριν από την ημερομηνία αναχώρησης του αιρετού για κάθε μετακίνηση, χωρίς να αναφέρονται σε αυτές μετακινήσεις που δεν σχετίζονται μεταξύ τους και να περιλαμβάνουν απαραίτητα τα εξής στοιχεία:

- α. ονοματεπώνυμο και ιδιότητα του μετακινούμενου,
- β. ημερομηνία αναχώρησης και επιστροφής,
- γ. ημερομηνία έναρξης και λήξης των εργασιών,
- δ. αριθμό των ημερών και των διανυκτερεύσεων,
- ε. πλήρη και σαφή αιτιολογία της μετακίνησης,

⁴ Όπως οι διατάξεις αυτές ερμηνεύτηκαν διοικητικά με την υπ' αριθμ. οικ. 2/74450/ΔΕΠ/24.11.2015 ([Α.Δ.Α.: ΩΨΘΩΗ-ΓΑ2](#)) εγκύλιο του, τέως, Υπουργείου Οικονομικών και υπ' αριθμ. οικ. 2/97758/ΔΕΠ/ 19.10.2023 ([Α.Δ.Α. Ψ167Η-Θ16](#)) – παροχή διευκρινίσεων επί των άρθρων 26 και 27 του ν.5045/2023 ([Α' 136](#)), σελ. 11 και 12-, εγκύλιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

στ. τον τόπο και το μέσο της μετακίνησης,
 ζ. το ποσό της δαπάνης και την αντίστοιχη απόφαση ανάληψη υποχρέωσης για
 τη συγκεκριμένη μετακίνηση,
 η. κάθε άλλο στοιχείο που απαιτείται και ορίζεται ρητά από τις διατάξεις του
 ν. 4336/ 2015.

Η απόφαση μετακίνησης (νομική δέσμευση) εκδίδεται από την Δημοτική Επιτροπή του δήμου⁵, και αναρτάται στο πρόγραμμα «Δι@ύγεια»⁶. Συνεπώς, εφιστάται η προσοχή για την αμελλητί ανάρτηση της προαναφερόμενης απόφασης στο πρόγραμμα «Δι@ύγεια», δεδομένου ότι η ανάρτηση αποτελεί προϋπόθεση της έναρξης ισχύος της.

β. Απόφαση Καθορισμού Ανώτατου Ορίου Μετακίνησης Αιρετών Δήμων

Κατ' εξουσιοδότηση της παρ. της παρ. 10 του άρθρου 3 της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, εκδόθηκε η υπ' αριθ. 23907/ 12-3-2024 ([B' 1758](#)) κοινή Υπουργική απόφαση με θέμα «Καθορισμός ημερών μετακίνησης εκτός έδρα αιρετών Δήμων και Περιφερειών» ([Α.Δ.Α.: ΨΕΧ046ΜΤΛ6-ΔΙΔ](#)), η οποία τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 55478/ 16-7-2024 ([B' 4392](#)) όμοιά της ([Α.Δ.Α.: ΨΟ9Δ46ΜΤΛ6-ΣΚΩ](#))

5

Με τις ρυθμίσεις της προαναφερόμενης κανονιστικής κοινής Υπουργικής απόφασης προσδιορίζονται τα ανώτατα όρια μετακινήσεων εκτός έδρας των αιρετών δήμων ως ακολούθως:

Δήμαρχοι	180 ημέρες
Αντιδήμαρχοι	90 ημέρες
Δημοτικοί Σύμβουλοι	30 μέρες

⁵ Άρθρα 72 παρ 1 περ. ια' και 74Α, παρ. 1 του ν. 3852/2010.

⁶ Άρθρο 75, παρ. 12 του ν.3852/2010, άρθρο 97, παρ. 6 του ν.3463/2006 και 76, παρ. 3, περ. κ του ν.4727/2020.

Τα όρια που αναγράφονται στον πίνακα αφορούν στις πάσης φύσης μετακινήσεις των αιρετών εντός εκάστου ημερολογιακού έτους, περιλαμβανομένης της μετακίνησής τους σε κατεπείγουσες περιπτώσεις και ισχύουν μέχρι τη τυχόν τροποποίησή τους, χωρίς να απαιτείται, πλέον, η έκδοση ετήσιων αποφάσεων για τον καθορισμό των υπόψη μετακινήσεων των αιρετών των δήμων

Επισημαίνεται ότι ειδικά οι Δημοτικοί Σύμβουλοι όταν συμμετέχουν στα πάσης φύσης συλλογικά όργανα της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας δικαιούνται, επιπλέον, των ανωτέρω ορίων, εκατό πενήντα (150) ημέρες, δηλ. συνολικό ετήσιο όριο μετακινήσεων τις 180 μέρες.

Οι δαπάνες μετακίνησης βαρύνουν τον προϋπολογισμό του φορέα που κάθε φορά εντέλλεται τη μετακίνηση.⁷

Βάσει των ανωτέρω:

α) από τη δημοσίευση της υπ' αριθ. 23907/ 12-3-2024 κοινής Υπουργικής απόφασης, ήτοι την 19^η Μαρτίου 2024, παύει να ισχύει η αρμοδιότητα των Γραμματέων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας προς έκδοση κανονιστικών πράξεων κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 3 της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν.4336/2015 **σε ό,τι αφορά στις μετακινήσεις αιρετών δήμων που αφορούν σε εκτός έδρας εκτέλεση υπηρεσίας του δήμου.**

6

β) τυχόν εκδοθείσες, εντός τρέχοντος έτους, αποφάσεις κατ' εξουσιοδότηση της προαναφερόμενης εξουσιοδοτικής διάταξης (ακόμα και μετά την 19^η Μαρτίου 2024),⁸ νοείται ότι περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αριθ. 23907/ 12-3-2024 κοινής Υπουργικής απόφασης.

γ) μετακινήσεις αιρετών που πραγματοποιήθηκαν, σύμφωνα με εκδοθείσες αποφάσεις των Γραμματέων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, εντός τρέχοντος έτους συμψηφίζονται και προσμετρώνται εντός των ορίων που τίθενται με τις διατάξεις της υπ' αριθ. 23907/ 12-3-2024 κοινής Υπουργικής απόφασης, όπως ισχύει.

⁷ Άρθρο 1 παρ. 2 & 3 της υπ' αριθ. 55478/ 16-7-2024 κοινής Υπουργικής απόφασης

⁸ Υπ' αριθμ. 24413/ 4.4.2024 απόφαση του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας ([β' 2300](#))

Στο ανώτατο αυτό χρονικό όριο μετακίνησης αιρετών δήμων για εκτέλεση υπηρεσίας, εκτός έδρας⁹ περιλαμβάνονται όλες οι ημέρες για μετακίνηση στο εσωτερικό και το εξωτερικό, για εκτέλεση υπηρεσίας αλλά και για συμμετοχή σε συνέδρια, σεμινάρια, ημερίδες κ.λπ. Επιπρόσθετα, λαμβάνονται υπόψη όλες οι εκτός έδρας ημέρες μετακίνησης, ανεξαρτήτως της διανυκτέρευσης ή μη του αιρετού εκτός της έδρας του, εφόσον αφορούν σε μετακίνηση, εκτός έδρας, άνω των 50 χιλιομέτρων, η οποία, ακόμα και στην περίπτωση της αυθημερόν επιστροφής, υπολογίζεται ως πλήρης ημέρα και συνυπολογίζεται στο συνολικό αριθμό.¹⁰ Για τον υπολογισμό των χιλιομετρικών αποστάσεων, εφαρμόζεται η απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών αριθ. ΔΟΥ/ο/1860/ 31.4.2017 ([B' 1638](#)). Το παραγόμενο «έντυπο/ψηφιακό έγγραφο υπολογισμού χιλιομετρικής απόστασης», που προκύπτει από το Διαδραστικό Εργαλείο Υπολογισμού Χιλιομετρικών Αποστάσεων, που θεσμοθετήθηκε με την προαναφερόμενη Υπουργική απόφαση, κατισχύει έναντι οποιασδήποτε άλλης σχετικής βεβαίωσης χιλιομετρικών αποστάσεων που εκδίδεται από διάφορους άλλους σχετικούς φορείς.¹¹

7

γ. Εκτός έδρας μετακίνηση στο εσωτερικό της χώρας ή στο εξωτερικό για χώρες εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η εκτός έδρας μετακίνηση στο εσωτερικό της χώρας ή στο εξωτερικό για χώρες εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης¹², πραγματοποιείται, όπως αναφέρθηκε στην ενότητα «α» μετά από απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής του δήμου¹³. Με την απόφασή της, η Δημοτική Επιτροπή αποφαίνεται για το εάν η μετακίνηση του αιρετού γίνεται για εκτέλεση υπηρεσίας και αν η υπηρεσία εμπίπτει στις αρμοδιότητες του δήμου.

⁹ Όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1 περίπτ. 9 του άρθρου 2 της υποπαραγράφου Δ9 του ν.4336/2015.

¹⁰ Υπ' αριθμ. οικ. 2/74450/ΔΕΠ/ 24.11.2015 εγκύλιος του, τέως, Υπουργείου Οικονομικών.

¹¹ Εγκύλιος 10 Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών υπ' αριθ. πρωτ. ΔΝΣγ/οικ.41648/7-6-2017 ([Α.Δ.Α.: 7ΚΚ1465ΧΘΞ -ΨΤΡ](#)).

¹² Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου στις 31-1-2020, είναι αλφαριθμητικά οι ακόλουθες: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Εσθονία, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Ολλανδία, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Σουηδία, Τσεχία και Φιλανδία.

¹³ Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 140, παρ. 1 του ν. 3463/2006, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 72, παρ. 1, περίπτ. ια' και 74Α, παρ. 1 του ν. 3852/2010.

δ. Εκτός έδρας μετακίνηση στο εξωτερικό για χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης

Για τις εκτός έδρας μετακινήσεις αιρετών στο εξωτερικό για χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται, επιπλέον της απόφασης που εκδίδεται από την Δημοτική Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφηκε στις ενότητες «α» και «γ», έγκριση μετακίνησης από τον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.¹⁴

Η έγκριση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, απαιτείται και για τη μετακίνηση αιρετών σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο των διεθνών συνεργασιών και της συμμετοχής τους σε ευρωπαϊκά προγράμματα, δεδομένου ότι δεν αρκεί (για την μετακίνηση) η απαιτούμενη σύμφωνη γνώμη που παρέχεται, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 219 παρ. 3 του ν. 3463/2006, από την τριμελή Επιτροπή του άρθρου 4 παρ. 2 του ν.3345/2005 ([Α' 138](#)) που λειτουργεί στο Υπουργείου Εσωτερικών, η οποία αφορά «στην κρίση της συμβατότητας της δράσης που αναπτύσσουν οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, με τις εθνικές πολιτικές, την εθνική και κοινοτική νομοθεσία και σε σχέση με το εύρος των αρμοδιοτήτων τους».¹⁵

Η εγκριτική απόφαση του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης δεν αναρτάται στο πρόγραμμα «Διαύγεια», δεδομένου ότι δεν προβλέπεται δημοσίευσή της στις κείμενες διατάξεις. Συνεπώς, ισχύει από την έκδοσή της, ήτοι την ημερομηνία υπογραφής της.

ε. Μετακίνηση εκτός έδρας αιρετών σε κατεπείγουσες περιπτώσεις

Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, επιτρέπεται να μετακινηθεί εκτός έδρας ο δήμαρχος, ο αντιδήμαρχος ή ο δημοτικός σύμβουλος, χωρίς προηγούμενη απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής για το εάν η μετακίνηση του αιρετού γίνεται για εκτέλεση υπηρεσίας (νομική δέσμευση). Στις περιπτώσεις αυτές, η Δημοτική Επιτροπή, στην αμέσως επόμενη συνεδρίαση της, οφείλει να εκδώσει απόφαση με την οποία

¹⁴ Άρθρο 18 παρ. 15 του ν. 4071/2012 και υπ' αριθ. πρωτ. 30802/20-5-2020 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας.

¹⁵ Εγκύλιος Υπουργείου Εσωτερικών αριθ. 44/ απ 36847/10-8-2011, [Α.Δ.Α.: 4ΑΜ7Ν-ΘΤ9](#)

αιτιολογείται η επείγουσα μετακίνηση.¹⁶ Λόγους επείγουσας μετακίνησης συνιστούν «έκτακτα γεγονότα που εκφεύγουν της συνήθους ροής των πραγμάτων και της αναμενόμενης εξέλιξης της προγραμματισμένης δραστηριότητας των Ο.Τ.Α.».¹⁷ Συνεπώς, δεν συνιστά επαρκή αιτιολογία η, συνήθως επικληθείσα, γενικόλογη αναφορά περί μετακίνησης αιρετού για συνάντηση με υπηρεσιακούς παράγοντες για θέματα που αφορούν στο δήμο.

στ. Έλεγχος νομιμότητας

Οι αποφάσεις της Δημοτικής Επιτροπής, οι οποίες εκδίδονται κατά τη διαδικασία μετακίνησης των αιρετών των δήμων εκτός έδρας για υπηρεσιακούς λόγους, υπόκεινται στον έλεγχο νομιμότητας των άρθρων 226 και 227 του ν. 3852/2010.

¹⁶ ΣτΕ 2778/ 2017, Ελ Συν κλμ πρλ. Τμ I πρξ 292/2016.

¹⁷ Ελ Συν κλμ πρλ. Τμ I πρξ 179/2014.

Για περαιτέρω διευκρινίσεις ή πληροφορίες αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα εγκύκλιο, μπορείτε να απευθύνεστε στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@ypes.gr, καθώς και στους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Τμήμα Οργάνωσης Τ.Α. Α' Βαθμού:

ΟΝΟΜΑ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
Γαλάνης Κώστας	2131364348
Αντωνίου Δημήτρης	2131364346
Γεωργακοπούλου Παρασκευή	2131364337
Διαμάντη Μαρία	213 136 4390
Ζαγορίτης Λάζαρος	2131364332
Οικονομίδης Δημήτρης	213 136 4313

Την παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε και στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Εσωτερικών, <https://www.ypes.gr/apokentromeni-dioikisi-aytodoxiki/thesmika-themata-organosis-kai-leitourgias-dimon/thth-organosisleitourgiasdimon-katastatiki-thesi-aireton/metakinisi-aireton>

10

Ο Υπουργός

Θεόδωρος Λιβάνιος

Αποδέκτες

1. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας
2. Δήμοι της Χώρας

Κοινοποίηση

Κ.Ε.Δ.Ε.

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης

Παράρτημα

N.3463/2006 «Κύρωση Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (Α' 114)

Άρθρο 140¹⁸

Δαπάνες μετακίνησης - Αποζημιώσεις - Λοιπά έξοδα

- Οι δήμαρχοι, οι Αντιδήμαρχοι, οι πρόεδροι Κοινοτήτων και οι δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι μπορούν να μετακινούνται εκτός της έδρας του Δήμου ή της Κοινότητας για εκτέλεση υπηρεσίας, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις επιτρέπεται να μετακινηθεί εκτός έδρας ο δήμαρχος, ο αντιδήμαρχος ή ο πρόεδρος Κοινότητας, χωρίς προηγούμενη απόφαση του συμβουλίου. Στις περιπτώσεις αυτές το συμβούλιο αποφασίζει χωρίς καθυστέρηση αν η μετακίνηση ήταν επιβεβλημένη ή όχι.
- Σε όσους μετακινούνται για εκτέλεση υπηρεσίας καταβάλλονται, ύστερα από απόφαση του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, οι δαπάνες μετακίνησης που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις του ν. 2685/1999 (ΦΕΚ 35 Α'), όπως ισχύει.

N.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87)

11

Άρθρο 72, παρ. 1

ια) Αποφασίζει για:

- Τη μετακίνηση και την έγκριση της αποζημίωσης των δαπανών μετακίνησης του δημάρχου, των αντιδημάρχων και των δημοτικών συμβούλων, εκτός της έδρας του Δήμου για εκτέλεση υπηρεσίας. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις επιτρέπεται να μετακινηθεί εκτός έδρας ο Δήμαρχος, ο Αντιδήμαρχος ή μέλος του δημοτικού συμβουλίου χωρίς προηγούμενη απόφαση της οικονομικής επιτροπής. Στις περιπτώσεις αυτές, η επιτροπή αποφασίζει στην αμέσως επόμενη συνεδρίασή της, αν η μετακίνηση ήταν επιβεβλημένη ή όχι.

Άρθρο 74Α¹⁹

Αρμοδιότητες δημοτικής επιτροπής

- Από την αυτοδιοικητική περίοδο που άρχεται την 1η.1.2024, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά ή παραπομπή στη οικονομική επιτροπή, την επιτροπή ποιότητας ζωής και την εκτελεστική επιτροπή των δήμων, καθώς και στις αρμοδιότητες αυτών, εφεξής νοείται η δημοτική επιτροπή, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες αυτές

¹⁸ Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.8 του άρθρου 20 του ν.3731/2008 (Α' 263).

¹⁹ Το άρθρο 74Α προστέθηκε με το άρθρο 9του Ν. 5056/2023 (Α' 163).

Άρθρο 75, παρ. 12

12. Οι αποφάσεις των παραπάνω επιτροπών δημοσιεύονται σύμφωνα με τις διατάξεις για τη δημοσίευση των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του δήμου με ευθύνη του προέδρου.

N.4727/2010 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις.» (Α' 184)

Άρθρο 76
Πεδίο εφαρμογής
Ψηφιακής διαφάνειας

1. Οι ρυθμίσεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται σε νόμους, προεδρικά διατάγματα, αποφάσεις και πράξεις που εκδίδουν ο Πρωθυπουργός, το Υπουργικό Συμβούλιο και τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα, οι Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί, Υφυπουργοί, Υπηρεσιακοί, Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς, Συντονιστές Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και Εκτελεστικοί Γραμματείς Περιφερειών, τα όργανα διοίκησης νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, τα όργανα διοίκησης φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο παρόν Κεφάλαιο, καθώς και τα όργανα των φορέων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Οι ρυθμίσεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται επίσης και σε πράξεις ή αποφάσεις που εκδίδουν όργανα, στα οποία τα αναφερόμενα στην παρούσα όργανα έχουν χορηγήσει εξουσιοδότηση προς υπογραφή ή έχουν μεταβιβάσει αρμοδιότητα, καθώς και οποιδήποτε όργανο έχει από τον νόμο την αρμοδιότητα έκδοσης πράξεων που υπάγονται στις ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

12

2. Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου (α) ως φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα νοούνται: (αα) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από κρατικούς πόρους κατά πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, (αβ) οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί που προβλέπονται στο άρθρο 1 του ν. 3429/2005 (Α' 314), (β) ως φορείς των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού νοούνται τα αιρετά όργανα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και τα νομικά πρόσωπα και οι επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α.

3. Στο διαδίκτυο αναρτώνται: (α) νόμοι που εκδίδονται και δημοσιεύονται κατά το σύνταγμα, (β) πράξεις νομοθετικού περιεχομένου της παρ. 1 του άρθρου 44 του Συντάγματος, (γ) τα προεδρικά διατάγματα, (δ) λοιπές πράξεις κανονιστικού χαρακτήρα με εξαίρεση τις κανονιστικές πράξεις που αφορούν την οργάνωση, διάρθρωση, σύνθεση, διάταξη, τον εφοδιασμό και εξοπλισμό των Ενόπλων Δυνάμεων της Χώρας, καθώς και κάθε άλλη πράξη, η δημοσιοποίηση της οποίας προκαλεί βλάβη στην εθνική άμυνα και ασφάλεια της χώρας, (ε) ερμηνευτικές εγκύκλιοι, (στ) οι προϋπολογισμοί, απολογισμοί, ισολογισμοί των φορέων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου καθώς και οι πράξεις της ανάληψης υποχρέωσης δαπάνης, της απόφασης έγκρισης δαπάνης και της οριστικοποίησης

της πληρωμής που περιέχει το ακριβές ποσό που θα πληρωθεί για κάθε επιμέρους δαπάνη τους, (ζ) πράξεις διορισμού μονομελών οργάνων και συγκρότησης συλλογικών οργάνων διοίκησης των φορέων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και των φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, καθώς και οι τροποποιήσεις αυτών, (η) πράξεις διορισμού, αποδοχής παραίτησης, αντικατάστασης ή παύσης Υπηρεσιακών, Γενικών και Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων, Συντονιστών Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και Εκτελεστικών Γραμματέων Περιφερειών, μελών συλλογικών οργάνων διοίκησης φορέων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, (θ) πράξεις συγκρότησης αμειβόμενων ή μη επιτροπών, ομάδων εργασίας, ομάδων έργου και συναφών οργάνων γνωμοδοτικής ή άλλης αρμοδιότητας, ανεξαρτήτως αν τα μέλη τους αμειβονται ή όχι, (ι) πράξεις καθορισμού των αμοιβών και αποζημιώσεων των μελών μονομελών και συλλογικών οργάνων διοίκησης, μελών επιτροπών, ομάδων εργασίας, ομάδων έργου και συναφών οργάνων γνωμοδοτικής ή άλλης αρμοδιότητας, (ια) προκηρύξεις πλήρωσης θέσεων με διαγωνισμό ή με επιλογή, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι προκηρύξεις για επιλογή και πλήρωση θέσεων διευθυντικών στελεχών των Ν.Π.Δ.Δ., φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, και των επιχειρήσεων και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, καθώς και οι προκηρύξεις εξετάσεων υποψηφίων δικηγόρων, συμβολαιογράφων και άμισθων υποθηκοφυλάκων, (ιβ) προκηρύξεις πλήρωσης θέσεων διδακτικού ερευνητικού προσωπικού (ΔΕΠ) της ανώτατης εκπαίδευσης, (ιγ) πίνακες επιτυχόντων, διοριστέων και επιλαχόντων των προκηρύξεων επιλογής προσωπικού, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η δημοσίευσή τους προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, (ιδ) περιλήψεις πράξεων διορισμού, μετάταξης, διαθεσιμότητας, αποδοχής παραίτησης, λύσης της υπαλληλικής σχέσης ή υποβιβασμού υπαλλήλων, μόνιμων και μετακλητών, και διευθυντικών στελεχών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, καθώς και αντιστοίχων πράξεων που αφορούν δημόσιους λειτουργούς, των οποίων η δημοσίευση απαιτείται κατά την κείμενη νομοθεσία, και περιλήψεις πράξεων διορισμού και συμβάσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή συμβάσεων έργου στο Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ., τους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, (ιε) το σύνολο των συμβάσεων και των πράξεων που αναφέρονται σε αναπτυξιακούς νόμους, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι πράξεις υπαγωγής επενδύσεων σε διατάξεις αναπτυξιακών νόμων και οι αποφάσεις έναρξης παραγωγικής λειτουργίας επενδύσεων, (ιστ) περιλήψεις διακηρύξεων, αποφάσεις και πράξεις κατακύρωσης και ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και μελετών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, (ιζ) πράξεις αποδοχής δωρεών στο Ελληνικό Δημόσιο, στα Ν.Π.Δ.Δ., σε φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή σε φορείς των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, καθώς και συμβάσεις πολιτιστικών χορηγιών του ν. 3525/2007 (Α` 16), (ιη) πράξεις δωρεών, επιχορηγήσεων, παραχώρησης χρήσης περιουσιακών στοιχείων από το Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ., τους φορείς των Ο.Τ.Α. ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα σε φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, (ιθ) οι πράξεις: ιθα) παραχώρησης δημόσιων και δημοτικών κτημάτων, καθορισμού χρήσης γης παραχωρούμενου δημόσιου κτήματος, αλλαγής χρήσης γης κοινόχρηστου κτήματος, ιθβ) καθορισμού εθνικών δρυμών, δασών και δασικών εκτάσεων, ιθγ) χαρακτηρισμού εκτάσεων ως αναδασωτέων, ιθδ) καθορισμού αιγιαλού, παραλίας, λιμνών, ποταμών, ρεμάτων και χειμάρρων, ιθε) καθορισμού βιομηχανικών ζωνών, ιθστ) καθορισμού λατομικών ζωνών, ιθζ) σύνταξης και έγκρισης μελετών χωρικού και πολεοδομικού) σχεδιασμού, όλων

των επιπέδων, ιθη) καθορισμού και τροποποίησης όρων δόμησης, ιθθ) χορήγησης, αναστολής χορήγησης, τροποποίησης οικοδομικών αδειών, ιθι) χωροθέτησης δραστηριοτήτων, ιθια) καθορισμού αρχαιολογικών χώρων, ιθιβ) χαρακτηρισμών κτιρίων ως διατηρητέων και αποχαρακτηρισμών αυτών. Αναρτώνται επίσης οι πράξεις ανάκλησης και ακύρωσης των παραπάνω πράξεων, (ιη) οι γνωμοδοτήσεις και τα πρακτικά γνωμοδοτήσεων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, (ιθ) οι πράξεις και γνωμοδοτήσεις των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών, η δημοσίευση των οποίων προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, (κ) ατομικές διοικητικές πράξεις, η δημοσίευση των οποίων προβλέπεται από ειδική διάταξη νόμου.

4. Από την υποχρέωση πρωτογενούς ανάρτησης εξαιρούνται τα έγγραφα και τα στοιχεία δημοσίων συμβάσεων που καταχωρίζονται υποχρεωτικά στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) του άρθρου 11 του ν. 4013/2011 (Α' 204), που λειτουργεί παραγωγικά στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης. Τα στοιχεία αυτά αντλούνται αυτομάτως από το ΚΗΜΔΗΣ.

Άρθρο 77
Υποχρεώσεις ανάρτησης
στο διαδίκτυο

1. Οι πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 76 αναρτώνται αμελλητί στο Διαδίκτυο με μέριμνα του οργάνου που τις εξέδωσε. Οι νόμοι και τα προεδρικά διατάγματα αναρτώνται στον δικτυακό τόπο των αρμόδιων Υπουργείων που αυτά διατηρούν. Οι πράξεις του Πρωθυπουργού και του Υπουργικού Συμβουλίου αναρτώνται στον δικτυακό τόπο της Προεδρίας της Κυβέρνησης. Οι πράξεις των Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών, Υπηρεσιακών, Γενικών και Ειδικών Γραμματέων και των οργάνων στα οποία έχει χορηγηθεί εξουσιοδότηση υπογραφής ή έχει μεταβιβαστεί αρμοδιότητα αναρτώνται στο δικτυακό τόπο του εκάστοτε Υπουργείου. Οι πράξεις των οργάνων διοίκησης των Ν.Π.Δ.Δ., των οργάνων διοίκησης φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των ανεξάρτητων αρχών και των φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού αναρτώνται στους κατά περίπτωση οικείους δικτυακούς τόπους που αυτά διατηρούν.

14

2. Σε περίπτωση συναρμοδιότητας η πράξη αναρτάται με μέριμνα των συναρμοδίων σε όλους τους αντίστοιχους δικτυακούς τόπους.

3. Οι νόμοι, τα προεδρικά διατάγματα και οι πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 76 αναρτώνται με τρόπο ώστε να είναι δυνατή η αναζήτηση πληροφοριών και να είναι ευχερώς προσβάσιμα στον μέσο χρήστη.

4. Αν στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται η ανάρτηση περίληψης της πράξης ή απόφασης, στο Διαδίκτυο αναρτάται η περίληψη αυτή.

5. Η μη ανάρτηση ή η μη έγκαιρη ανάρτηση στο διαδίκτυο των πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 76 συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα για το όργανο που την εξέδωσε ή για τον υπάλληλο που έχει την ευθύνη για την ανάρτηση.

6. Από την υποχρέωση πρωτογενούς ανάρτησης εξαιρούνται τα έγγραφα και τα στοιχεία δημοσίων συμβάσεων που καταχωρίζονται υποχρεωτικά στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο

Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) του άρθρου 11 του ν. 4013/2011, που λειτουργεί παραγωγικά στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης. Τα στοιχεία αυτά αντλούνται αυτομάτως από το ΚΗΜΔΗΣ.

Άρθρο 78
Ισχύς των πράξεων

1. Οι πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 76, όταν είναι κατά νόμο δημοσιευτέες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ισχύουν από τη δημοσίευσή τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.
2. Με εξαίρεση τις πράξεις της παρ. 1, οι λοιπές πράξεις του άρθρου 76 αναρτώνται στο διαδίκτυο κατά τα οριζόμενα στο παρόν Κεφάλαιο και ισχύουν από την ανάρτησή τους στον δικτυακό τόπο «Διαύγεια».
3. Οι ρυθμίσεις της παρ. 2 δεν θίγουν τις σχετικές δικονομικές ρυθμίσεις ως προς την άσκηση ενδίκων μέσων και βοηθημάτων ούτε τις ρυθμίσεις που ισχύουν για τις διοικητικές προσφυγές.
4. Εάν υπάρχει διαφορά μεταξύ του κειμένου που αναρτήθηκε και του κειμένου της πράξης, ισχύει το αναρτημένο, με εξαίρεση τις πράξεις της παρ. 1. Με ευθύνη του προσώπου ή οργάνου που έχει εκδώσει την πράξη γίνονται αμελλητί οι αναγκαίες διορθώσεις στο κείμενο που έχει αναρτηθεί στον δικτυακό τόπο.

15

-
5. Οι πράξεις που είναι αναρτημένες στο Διαδίκτυο, σύμφωνα με τα άρθρα 75 έως 80, καθώς και οι πράξεις της παρ. 1, γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτές από όλους τους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες:

- α) ως ηλεκτρονικά έγγραφα διακινούμενα με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), με ισχύ πρωτότυπου εγγράφου,
- β) ως έντυπα έγγραφα χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις ή διαδικασία επικύρωσης και με ισχύ αντιγράφου.

Αρκεί η επίκληση του ΑΔΑ για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση των αναρτημένων πράξεων τόσο κατά τη διεκπεραίωση υποθέσεων των διοικούμενων όσο και κατά την επικοινωνία μεταξύ φορέων.

N.4071/2012 «Ρυθμίσεις για την τοπική ανάπτυξη, την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/50/ΕΚ.»
 (Α' 85)

Άρθρο 18

15. Η έγκριση της μετακίνησης αιρετών και υπαλλήλων των δήμων σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης για υπηρεσιακούς λόγους αποτελεί αρμοδιότητα του γενικού γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης. Για τη μετακίνηση των αιρετών και υπαλλήλων των δήμων και των περιφερειών στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για υπηρεσιακούς λόγους δεν απαιτείται η ως άνω έγκριση. Κάθε αντίθετη διάταξη παύει να ισχύει.

N. 4336/2015 «Συνταξιοδοτικές διατάξεις - Κύρωση του Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης.» (Α' 94)

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.9: ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

16

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
 ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, οι πιο κάτω όροι έχουν την ακόλουθη έννοια:

1. Δαπάνες μετακίνησης: τα ποσά που αναγνωρίζει ο φορέας για: α. τα έξοδα κίνησης, β. τα έξοδα διανυκτέρευσης, γ. την ημερήσια αποζημίωση, δ. τα έξοδα εγκατάστασης και μεταφοράς οικοσκευής και ε. το επίδομα αλλοδαπής. Ειδικά για το αστυνομικό προσωπικό που εκτελεί αποκλειστικά και μόνο υπηρεσία μεταγωγής κρατουμένων αναγνωρίζονται από τον φορέα ως δαπάνες μετακίνησης και τα έξοδα διημέρευσης που καλύπτουν τις αναγκαίες δαπάνες.
2. Έξοδα κίνησης: το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς (ή συγκοινωνιακών μέσων) ή της κάρτας απεριόριστων διαδρομών, η δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης λόγω χρησιμοποίησης ιδιωτικής χρήσης (I.X.) ή μισθωμένου μεταφορικού μέσου αν επιτρέπεται η χρήση του, η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς, η μίσθωση οχήματος αν επιτρέπεται η χρήση του, καθώς και το ποσό της παραγράφου 8 του άρθρου 6.
3. Έξοδα διανυκτέρευσης: το αναγνωριζόμενο ποσό για κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ή ενοικιαζόμενου καταλύματος.

4. Ημερήσια αποζημίωση: το χρηματικό ποσό, το οποίο καταβάλλεται στον μετακινούμενο για την κάλυψη κυρίως των εξόδων διατροφής, κατά τη μετακίνηση και παραμονή του εκτός έδρας.

5. Έξοδα μεταφοράς οικοσκευής: το ποσό που αναγνωρίζεται για τη μεταφορά του οικιακού εξοπλισμού, της επύπλωσης, του ρουχισμού και των ατομικών ειδών, πλην του αυτοκινήτου.

6. Επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής: Το ποσό που καταβάλλεται μηνιαίως στον μετακινούμενο στο εξωτερικό, εφόσον η παραμονή του εκεί υπερβαίνει το διάστημα των τριάντα (30) ημερών.

7. Έδρα: το κατάστημα της Υπηρεσίας, όπου υπηρετεί ο μετακινούμενος, ή η κατοικία του αν αυτή βρίσκεται πλησιέστερα στον τόπο προορισμού ή αν ο μετακινούμενος είναι ιδιώτης.

8. Εντός έδρας μετακίνηση: η μετακίνηση μέχρι πενήντα (50) χιλιόμετρα από την έδρα του μετακινουμένου ή μέχρι είκοσι (20) ναυτικά μίλια για μετακινήσεις από την ηπειρωτική προς τη νησιωτική χώρα και αντίστροφα. Αν η μετακίνηση πραγματοποιείται και στην ηπειρωτική και στη νησιωτική χώρα, η συνολική απόσταση από την έδρα του μετακινουμένου μέχρι τον τόπο προορισμού υπολογίζεται σε χιλιόμετρα.

9. Εκτός έδρας μετακίνηση: η μετακίνηση πέραν των πενήντα (50) χιλιομέτρων από την έδρα του μετακινουμένου ή πέραν των είκοσι (20) ναυτικών μιλίων για μετακινήσεις από την ηπειρωτική προς τη νησιωτική χώρα και αντίστροφα ή ανεξάρτητα από απόσταση για μετακίνηση από νησί σε νησί. Αν η μετακίνηση πραγματοποιείται και στην ηπειρωτική και στη νησιωτική χώρα, η συνολική απόσταση από την έδρα του μετακινουμένου μέχρι τον τόπο προορισμού υπολογίζεται σε χιλιόμετρα.

17

10. Εκτός έδρας ημέρα: κάθε ημέρα μετακίνησης εκτός έδρας του μετακινουμένου, ανεξάρτητα εάν διανυκτερεύει ή επιστρέφει αυθημερόν. Στις ημέρες εκτός έδρας περιλαμβάνεται και η ημέρα επιστροφής, εφόσον αυτή συμπίπτει με την ημέρα λήξης εργασιών.

11. Διαδοχική μετακίνηση: η μετάβαση διαδοχικά σε περισσότερες από μία περιοχές για εκτέλεση υπηρεσίας σε καθεμιά από αυτές.

12. Διανυκτέρευση: η διαμονή του μετακινουμένου, κατά τις νυκτερινές ώρες στην εκτός έδρας μετακίνησή του.

13. Ημιδιατροφή: πρωινό και ένα γεύμα (μεσημεριανό ή βραδινό)

14. Κατοικία: ο τόπος όπου το πρόσωπο έχει την κύρια και μόνιμη εγκατάστασή του.

15. Μέλη οικογένειας: ο σύζυγος, τα άγαμα τέκνα του μέχρι του δέκατου όγδου (18ou) έτους της ηλικίας τους συμπληρωμένου ή μέχρι του εικοστού τέταρτου (24ou), εφόσον φοιτούν σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή σε Ι.Ε.Κ. δημόσια ή ιδιωτικά ή σε περίπτωση σωματικής ή πνευματικής αναπηρίας για άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος με αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%).

16. Έξοδα διημέρευσης: Ως έξοδα διημέρευσης ορίζονται το ποσό που αναγνωρίζεται στο

αστυνομικό προσωπικό που εκτελεί αποκλειστικά και μόνο υπηρεσία μεταγωγής κρατουμένων σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15Α.²⁰

Άρθρο 2 Πεδίο εφαρμογής

1. Στις διατάξεις του παρόντος νόμου υπάγονται οι μετακινούμενοι με οποιαδήποτε ιδιότητα, με εντολή φορέα του Δημοσίου, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. στ΄ του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α` 143), συμπεριλαμβανομένων των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (Α.Δ.Α.) με νομική προσωπικότητα, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α΄ και β΄ βαθμού, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (Ο.Κ.Α.) και των φορέων της περίπτωσης 12 της υποπαραγράφου Γ1 της παρ. Γ΄ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α` 222), στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, για εκτέλεση ή παροχή υπηρεσίας, ειδική αποστολή, για συμμετοχή σε ημερίδες, διημερίδες, συνέδρια, σεμινάρια, εκπαίδευση και μετεκπαίδευση, καθώς και οι μετατιθέμενοι, αποσπώμενοι ή τοποθετούμενοι.

2. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου δεν εμπίπτουν οι μετακινήσεις εκτός έδρας του πάσης φύσης προσωπικού που απασχολείται για τις ανάγκες προγραμμάτων ή έργων (ερευνητικών, αναπτυξιακών κ.λπ.) του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων και των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι., που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από διεθνείς οργανισμούς ή ιδιωτικά κονδύλια ή κληροδοτήματα ή ίδιους πόρους, εφόσον η σχετική δαπάνη καλύπτεται από τα προγράμματα ή τα έργα αυτά, για τις ανάγκες των οποίων μετακινούνται. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος δεν εμπίπτουν, επίσης, οι πάσης φύσης μετακινήσεις του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, που δεν υπόκεινται σε περιορισμό ημερών κατ` έτος. Μετακινήσεις εκτός έδρας που έχουν πραγματοποιηθεί το έτος 2016 από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης αρμόδιο για θέματα μεταναστευτικής πολιτικής και τον Υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής, καθ` υπέρβαση του ορίου ημερών που τίθεται από τις ανωτέρω διατάξεις, θεωρούνται νόμιμες. Οι δαπάνες για τις μετακινήσεις αυτές δύναται να πληρωθούν σε βάρος των πιστώσεων του τρέχοντος ή και του επόμενου οικονομικού έτους του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, κατά την προβλεπόμενη διαδικασία, τηρουμένων των λοιπών προϋποθέσεων νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών αυτών.

18

Επίσης, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των περ. 8 και 9 του άρθρου 1 και του άρθρου 11 του παρόντος νόμου οι μετακινήσεις εκτός έδρας, ανεξαρτήτως μέσου, των διασωστών-πληρωμάτων, νοσηλευτών και ιατρών του Ε.Κ.Α.Β. που υπηρετούν ως μόνιμοι ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου οποιασδήποτε μορφής. Οι λεπτομέρειες της εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας.²¹

3. Κατά την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι αρμόδιες υπηρεσίες υποχρεούνται να αντιμετωπίζουν με τον προσφορότερο και οικονομικότερο τρόπο την κάλυψη των πραγματικών αναγκών μετακίνησης.

²⁰ Άρθρο 34 παρ. 1 του Ν.4937/2022 (Α' 106).

²¹ Άρθρο 28, παρ.1 του Ν.4958/2022 (Α' 142).

4. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου εμπύπτουν: α) ο Πρόεδρος, οι Αντιπρόεδροι και τα μέλη της Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας ως προς τα έξοδα μετακίνησης και διαμονής που λαμβάνουν από την Προεδρία της Κυβέρνησης, στην περίπτωση που διαμένουν μόνιμα εκτός της έδρας της Αρχής, για τη δια ζώσης συμμετοχή τους σε έως έξι (6) συνεδριάσεις της κατ' έτος και β) οι συνοδοί των ανωτέρω προσώπων, εφόσον αυτά είναι άτομα με αναπηρία, ως προς τα έξοδα μετακίνησης και διαμονής που λαμβάνουν από την Προεδρία της Κυβέρνησης α) στην περίπτωση που διαμένουν μόνιμα εκτός της έδρας της Αρχής, για τη δια ζώσης συμμετοχή των προσώπων του πρώτου εδαφίου σε έως έξι (6) συνεδριάσεις της κατ' έτος και β) στην περίπτωση που τα πρόσωπα αυτά εκπροσωπούν την Αρχή στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό.²²

Άρθρο 3 Ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας

1. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο αριθμός των επιτρεπόμενων κατ' έτος ημερών εκτός έδρας των μετακινούμενων προσώπων για οποιαδήποτε από τις αιτίες της παρ. 1 του άρθρου 2, ανάλογα με τον κλάδο, την κατηγορία, την ειδικότητα που ανήκουν ή την ιδιότητά τους και δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει, κατ' ανώτατο όριο, τις εξήντα (60). Το όριο αυτό δεν προσαυξάνεται στις περιπτώσεις ανάθεσης καθηκόντων άλλου κλάδου ή ειδικότητας ή σε περίπτωση μετακίνησης εκτός έδρας υπό άλλη ιδιότητα.

Με απόφαση του αρμόδιου Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης (πρώην Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης) καθορίζονται τα θέματα του α` εδαφίου για τους αιρετούς, καθώς και τους υπαλλήλους που υπηρετούν στους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, στα νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου αυτών.

19

Από τις ρυθμίσεις των ανωτέρω εδαφίων εξαιρούνται οι συνοδοί ασφαλείας και τα μέλη της αποστολής που συνοδεύουν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον Πρωθυπουργό, στους οποίους δεν εφαρμόζεται το προβλεπόμενο στο εδάφιο α` της παρούσας ανώτατο όριο.²³

2. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών επιτρέπεται η υπέρβαση του ανωτάτου ορίου των ημερών εκτός έδρας:

α) για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων έκτακτων και απρόβλεπτων γεγονότων όπως είναι οι θεομηνίες, οι πυρκαγιές, οι επιδημίες ή η κίρυξη συγκεκριμένης περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, μέχρι τριάντα (30) ημέρες ετησίως,

β) για μετακινήσεις των μηχανικών για τις ανάγκες ελέγχου και επίβλεψης μελετών και έργων, των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών για τις ανάγκες των εν γένει ελέγχων, των γεωτεχνικών υπαλλήλων για τις ανάγκες εφαρμογής σχετικών προγραμμάτων και ελέγχων, των υπαλλήλων της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής και της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (πρώην Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη) και του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας, μέχρι τριάντα (30) ημέρες ετησίως και

γ) ειδικά για έκτακτες υπηρεσιακές ανάγκες, μέχρι είκοσι (20) ημέρες ετησίως.

²² Άρθρο 26 του Ν.5023/2023 ([Α' 34](#))

²³ Άρθρο 67 του Ν.4410/2016 ([Α' 141](#)) και άρθρο 36 παρ.2 του Ν.4484/2017 ([Α' 110](#)).

Στην απόφαση αυτή προσδιορίζονται οι ειδικότητες και τα συγκεκριμένα υπηρεσιακά καθήκοντα που αφορά η υπέρβαση, καθώς και ο αριθμός ημερών αυτής μέχρι του ανωτέρω αριθμού ημερών. Οι αποφάσεις της παραγράφου αυτής εκδίδονται μετά την εξάντληση του ανώτατου ορίου και με δυνατότητα αναδρομικής ισχύος δύο (2) μηνών.

3. Με κοινή απόφαση του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν των ανωτέρω ορίων των παρ. 1 και 2 και μέχρι διακόσιες (200) ημέρες συνολικά για τις μετακινήσεις εκτός έδρας:

α) των πληρωμάτων του Ε.Κ.Α.Β.,

β) των τεχνικών και δημοσιογράφων της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.,

γ) του προσωπικού κλάδου Γεωπόνων και Κτηνιάτρων του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ε.Λ.Γ.Α.), του προσωπικού του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., για τους επιτόπιους φυσικούς ελέγχους που υποχρεούται να διενεργεί σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και του προσωπικού του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού - Δήμητρα που συμμετέχει στη διενέργεια υποχρεωτικών ελέγχων και επιθεωρήσεων σε επιχειρήσεις, παραγωγούς και σε σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης, και προκειμένου για τα μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά για τη διενέργεια ελέγχων.

δ) των υπαλλήλων που υπηρετούν καθ' οποιονδήποτε τρόπο, στη Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και στις διευθύνσεις και τους τομείς που υπάγονται στην ανωτέρω Γενική Διεύθυνση,

20

ε) του Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά,

στ) του Προέδρου της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), για τα έτη 2022, 2023 και 2024, και μέχρι ενενήντα (90) ημέρες συνολικά κατ' έτος.

4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Υπουργού Οικονομικών, μπορεί να καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν των ανωτέρω ορίων της παραγράφου 1 και: α) μέχρι 200 ημέρες ετησίως, για τους Επιθεωρητές όλων των τμημάτων του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων (Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ.), για τις ανάγκες διενέργειας επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων και παράστασης σε δικαστήρια εκτός της έδρας της απασχόλησής τους, στο πλαίσιο εκπλήρωσης των καθηκόντων τους, β) μέχρι 200 ημέρες ετησίως για τους γεωτρυπανιστές, εργάτες γεωτρυπάνων οδηγούς, εργοδηγούς και βοηθούς εργοδηγούς υπαίθρου και για το λοιπό τεχνικό προσωπικό κατηγορίας ΔΕ ή ΥΕ του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.), που είναι αναγκαίο για την εκτέλεση εργασιών πεδίου και γ) μέχρι 130 ημέρες ετησίως για τους γεωλόγους, μηχανικούς μεταλλείων, χημικούς μηχανικούς και το λοιπό επιστημονικό προσωπικό κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.), για τις ανάγκες εκτέλεσης και επίβλεψης των από αυτό εκτελούμενων έργων και εκπονούμενων μελετών.

5. Για την ενίσχυση των περιφερειακών αερολιμένων οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας,

δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν τις εκατόν ογδόντα (180) κατ' έτος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται ανά έτος οι υπό ενίσχυση περιφερειακοί αερολιμένες. Οι εν λόγω μετακινήσεις εκτελούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα επόμενα άρθρα 7, 8, 10 και 11 του Κεφαλαίου Β' της υποπαρ. Δ.9 του παρόντος. Ειδικά για τα έτη 2023 και 2024 δεν εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο.»

6. Από τις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου εξαιρούνται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, τα μέλη της Κυβέρνησης και οι Υφυπουργοί, καθώς και οι συνοδοί ασφαλείας και τα μέλη της αποστολής, όταν συνοδεύουν αυτούς κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.».

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας μπορεί να καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν των ανωτέρω ορίων της παραγράφου 1 και μέχρι ογδόντα (80) ημέρες συνολικά ετησίως για τους Διοικητές και Υποδιοικητές των Υ.Πε..

8. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) μπορεί, για τις ανάγκες εκπαίδευσης συνοδών σκύλων ανιχνευτών των τελωνειακών υπηρεσιών της Α.Α.Δ.Ε., να καθορίζονται για τους εκπαιδευόμενους υπαλλήλους, τους εκπαιδευτές αυτών και τους βοηθούς εκπαιδευτές, ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν του ανωτάτου ορίου της παραγράφου 1, για χρονικό διάστημα ανάλογο με τις ανάγκες του εκπαιδευτικού προγράμματος και μέχρι διακόσιες (200) ημέρες συνολικά για τους εκπαιδευτές, καθώς και για τους βοηθούς εκπαιδευτές, και μέχρι εκατόν είκοσι (120) ημέρες συνολικά για τους εκπαιδευόμενους συνοδούς

21

9.α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Πολιτισμού και Αθλητισμού και Οικονομικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δύνανται να καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν των ανωτέρω ορίων της παρ. 1, μέχρι εκατό (100) ημέρες συνολικά για τις μετακινήσεις εκτός έδρας του προσωπικού των κλάδων αρχαιολόγων, μηχανικών, συντηρητών, εργατοτεχνιτών, δυτών και σχεδιαστών, της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας - Σπηλαιολογίας και της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού ως Ειδικών Περιφερειακών Υπηρεσιών με πανελλαδική χωρική αρμοδιότητα και των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου με χωρική αρμοδιότητα τις Κυκλαδες, τα Δωδεκάνησα, τα νησιά του Βόρειου Αιγαίου και τη Μοναστική Κοινότητα του Αγίου Όρους, στο πλαίσιο εκπλήρωσης των κατανεμημένων υποχρεώσεών τους.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Πολιτισμού και Αθλητισμού, Οικονομικών και Οικονομίας και Ανάπτυξης, δύνανται να καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν των ανωτέρω ορίων της παρ. 1, μέχρι ογδόντα (80) ημέρες συνολικά για τις μετακινήσεις εκτός έδρας του προσωπικού των υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, που εκτελεί αρχαιολογικό έργο εν γένει και οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, εξαιρουμένου του προσωπικού της περίπτωσης α` της παρούσας παραγράφου.».

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν των ανωτέρω ορίων των παρ. 1 και 2, μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά για τα αιρετά όργανα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και τους αιρετούς που συμμετέχουν στα πάσης φύσεως συλλογικά όργανα

των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων, της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος και της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος.²⁴

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Οικονομικών, δύνανται να καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν των ορίων της παρ. 1, μέχρι ογδόντα (80) ημέρες συνολικά για τις μετακινήσεις εκτός έδρας των μηχανικών Π.Ε. και Τ.Ε. κάθε ειδικότητας της Τεχνικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για τις ανάγκες ελέγχου και επίβλεψης μελετών και έργων, με ισχύ έως την 31.12.2022. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου εκδίδεται μετά την εξάντληση των ορίων της παρ. 1 και με δυνατότητα αναδρομικής ισχύος δύο (2) μηνών.

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών, καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν των ορίων των παρ. 1 και 2, μέχρι διακόσιες (200) ημέρες συνολικά για το προσωπικό κατηγορίας ΔΕ Τεχνικών Οπλικών Συστημάτων και Πυρομαχικών, ειδικοτήτων Ναρκαλιευτών και Ναρκαλιευτών/Ειδικών EOD - CIED του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, που συμμετέχει σε αποστολές έρευνας, αναγνώρισης, εξουδετέρωσης και καταστροφής τυποποιημένων αυτοσχέδιων εκρηκτικών μηχανισμών.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν των ανωτέρω ορίων της παρ. 1 και μέχρι εκατόν είκοσι (120) ημέρες συνολικά ετησίως για τους Περιφερειακούς Επόπτες Ποιότητας της Εκπαίδευσης, τους Επόπτες Ποιότητας της Εκπαίδευσης και τους Συμβούλους Εκπαίδευσης λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό, την έκταση και τη χωροκατανομή των περιοχών αρμοδιότητάς τους.

22

14. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Πολιτισμού και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύνανται να καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος, συμπεριλαμβανομένων των μετακινήσεων στο εξωτερικό, και πέραν των ορίων της παρ. 1, μέχρι εκατό (100) ημέρες συνολικά, για τις μετακινήσεις του προσωπικού που υπηρετεί στο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Ευρωπαϊκό Κέντρο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων» για την εκτέλεση ή επίβλεψη αρχαιολογικού έργου στο εξωτερικό.

Άρθρο 4 Αποφάσεις μετακίνησης

1. Οι αποφάσεις μετακίνησης για τους υπαλλήλους και λειτουργούς των Υπουργείων και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων εκδίδονται από τον αρμόδιο Υπουργό ή τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης (πρώην Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης) αντίστοιχα ή το κατά νόμο εξουσιοδοτημένο όργανο. Για το προσωπικό των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών οι αποφάσεις μετακίνησης εκδίδονται από τους Προέδρους αυτών ή το εξουσιοδοτημένο από αυτούς όργανο, ενώ για το προσωπικό των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και των δημοσίων επιχειρήσεων οι αποφάσεις εκδίδονται από

²⁴ Άρθρο 42 του Ν.5000/2022 ([Α' 226](#)). Έναρξη ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 77 παρ. 4 του αυτού νόμου, από την 1η.1.2023 οπότε και καταργείται το άρθρο 12 Ν.4674/2020 (άρθρα 76 και 77 παρ. 4 του Ν.5000/2022).

το συλλογικό όργανο διοίκησης ή το εξουσιοδοτημένο από αυτό όργανο. Οι αποφάσεις μετακίνησης των υπαλλήλων των Ο.Τ.Α. δεύτερου βαθμού εκδίδονται από τον Περιφερειάρχη ή από το κατά το νόμο εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο. Οι αποφάσεις μετακίνησης των υπαλλήλων των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού εκδίδονται από τον Δήμαρχο ή από το κατά το νόμο εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο.

Οι αποφάσεις μετακίνησης για τους Διοικητές των Υ.Π.Ε. εκδίδονται από τον Υπουργό Υγείας

2. Οι αποφάσεις μετακίνησης για τους ιδιώτες εκδίδονται από το αρμόδιο κατά την παράγραφο 1 όργανο του φορέα για λογαριασμό του οποίου πραγματοποιείται η μετακίνηση.

3. Οι αποφάσεις μετακίνησης εκδίδονται με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι υπάρχει η σχετική πίστωση στον προϋπολογισμό του οικείου φορέα και η βεβαίωση δέσμευσης αυτής κατά τις διατάξεις του Δημοσίου Λογιστικού.

4. Οι αποφάσεις μετακίνησης εκδίδονται πριν από την ημερομηνία αναχώρησης του μετακινουμένου, περιλαμβάνουν απαραίτητα το ονοματεπώνυμο, την ιδιότητά του, τον κλάδο ή την ειδικότητα, την ημερομηνία αναχώρησης, έναρξης και λήξης των εργασιών και επιστροφής, τον αριθμό των ημερών και των διανυκτερεύσεων, την πλήρη και σαφή αιτιολογία της μετακίνησης, τον τόπο και το μέσο αυτής, το ποσό της εκτιμώμενης δαπάνης και την αντίστοιχη βεβαίωση δέσμευσης πίστωσης για τη συγκεκριμένη μετακίνηση, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που απαιτείται και ορίζεται ρητά από τις διατάξεις του παρόντος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις επείγουσας μετακίνησης με προφορική εντολή, παρέχεται και γραπτή έγκριση με έκδοση σχετικής απόφασης μετακίνησης, το αργότερο μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία επιστροφής του μετακινουμένου στην έδρα του.

23

Αριθ. 23907 / 12-3-2024

Καθορισμός ημερών μετακίνησης εκτός έδρας αιρετών Δήμων και
Περιφερειών (Β' 1758)

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) της παρ. 10 του άρθρου 3 της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 «Συνταξιοδοτικές διατάξεις - Κύρωση του Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης» (Α' 94),

β) του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143), και ιδίως τις διατάξεις του άρθρου 24,

γ) του άρθρου 90 του Κώδικα της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν.4622/2019 (Α' 133),

δ) του π.δ. 141/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εσωτερικών» (Α' 180),

ε) του π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181),

στ) του π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131),

ζ) του π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και Μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139),

η) της υπό στοιχεία Υ11/2023 απόφασης του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών, Θεόδωρο Λιβάνιο» (Β' 4403),

θ) της υπό στοιχεία 102928 ΕΞ 2023/10.07.2023 κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Αθανάσιο Πετραλία» (Β' 4441).

2. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΤΑΑΠ11/2024/25.1.2024 εισήγηση δημοσιονομικών επιπτώσεων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Αναπτυξιακής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών.

24

3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αλλά σε βάρος των προϋπολογισμών των Δήμων και των Περιφερειών, ύψους 62.172.000€ και 6.781.200€ αντίστοιχα, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Ανώτατα όρια μετακινήσεων εκτός έδρας των αιρετών Δήμων και Περιφερειών

1. Καθορίζουμε τα ανώτατα όρια μετακινήσεων εκτός έδρας των αιρετών Δήμων και Περιφερειών ως ακολούθως:

ΔΗΜΟΙ

Δήμαρχοι	180 ημέρες
Αντιδήμαρχοι	90 ημέρες
Δημοτικοί Σύμβουλοι	30 μέρες

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Περιφερειάρχες	180 ημέρες
Αντιπεριφερειάρχες	120 ημέρες
Περιφερειακοί Σύμβουλοι	60 μέρες

2. Ειδικά για τους Αντιπεριφερειάρχες των Περιφερειών Ιονίων Νήσων, Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου και τον χωρικό Αντιπεριφερειάρχη της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων της Περιφέρειας Αττικής, το ανώτατο όριο ορίζεται σε εκατόν ογδόντα (180) ημέρες. «Οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι μόνο όταν συμμετέχουν στα πάσης φύσης συλλογικά όργανα της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας δικαιούνται, επιπλέον του ορίου της παρ. 1, εξήντα (60) ημέρες.».²⁵

«3. Ειδικά οι Δημοτικοί Σύμβουλοι όταν συμμετέχουν στα πάσης φύσης συλλογικά όργανα της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας δικαιούνται, επιπλέον, του ορίου της παρ. 1, εκατό πενήντα (150) ημέρες.».²⁶

4. Σε περίπτωση που έως και σήμερα, έχουν πραγματοποιηθεί από τους ανωτέρω αιρετούς ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας, αυτές συμψηφίζονται με τις καθοριζόμενες στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2 Φύση προβλεπόμενων μετακινήσεων

Τα όρια του άρθρου 1 αφορούν στις πάσης φύσης μετακινήσεις των αιρετών εντός εκάστου ημερολογιακού έτους, περιλαμβανομένης της συμμετοχής τους στα πάσης φύσης συλλογικά όργανα των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων, της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας και της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος.

«Οι δαπάνες μετακίνησης βαρύνουν τον προϋπολογισμό του φορέα που κάθε φορά εντέλλεται τη μετακίνηση.»²⁷

25

Άρθρο 3 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 12 Μαρτίου 2024

Οι Υπουργοί

Υφυπουργός
Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών
ΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Εσωτερικών
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

²⁵ Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 προστέθηκε με το άρθρο 1 παρ. 1 της. υπ' αριθ. 55478/ 2024 κοινής Υπουργικής απόφασης

²⁶ Η παράγραφος 3 του άρθρου 1 αναριθμήθηκε σε 4 και προστέθηκε νέα παράγραφος 3 με το άρθρο 1 παρ. 2 της υπ' αριθ. 55478/ 2024 κοινής Υπουργικής απόφασης

²⁷ Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 2 προστέθηκε με το άρθρο 1 παρ. 3 της. υπ' αριθ. 55478/ 2024 κοινής Υπουργικής απόφασης

